

1. Pod hitno prevesti i objaviti standarde revizije. Trenutno kontrolori Komore revizora sa sobom nose pretežno hrvatski prevod. Ja nisam pravnik, ali po meni je svaki akt komore odnosno ministarstva finansija kojim se kažnjavaju revizorske kuće a u kojima se i jednom rečju pozivaju na standarde je pravno neodrživ jer se pozivaju na standarde koji u Srbiji ne važe.

2. Strogo definisati da su dnevnik i glavna knjiga osnovne knjigovodstvene evidencije. U uslovima kompjetske obrade podataka i knjigovodstva zaboravlja se da postoji dnevnik i da je dnevnik osnovna knjigovodstvena evidencija, a da je glavna knjiga samo izvedena iz knjiženja u dnevniku.

3. U vezi sa prethodnim postoji u mnogim slucajevima nesporazum sa datumima. Tako da postoje tri datuma, koji su u mnogim slucajevima razliciti, a u mnogim se podvode pod isto iako to nisu. To su datum prometa, datum knjiženja i datum obrade. Takodje ovi datumi imaju veze sa rokovima iz clana 10 tekuceg zakona o racunovodstvu a kojih se niko ne pridržava.

Po meni su:

- datum prometa – datum kada je promena nastala, npr. roba otpremljena iz magacina ili primljena u magacin i za koji je dokument prijemnica – kolicinska.
- datum knjiženja je datum kada se ta promena knjiži, u većini slučajeva odgovara datumu kada je i datum prometa medjutim vrlo često i ne odgovara. Recimo, roba otpremljena 20-tog u mesecu a faktura izdata 23-eg (datum izdavanja fakture) i nosi datum prometa 20-ti kada je promet stvarno i nastao.
- Datum obrade je kada se tako primljena fakture stvarno knjiži-obradjuje u knjigovodstvu kupca. Recimo jednog dana se mogu obradivati vise datuma knjiženja i datum obrade je onaj sistemski datum kada je promena stvarno zapisana na mediju kompjutera.

4. Celu grupu 45 u kontnom planu za privredna drustva treba redifinisati jer sada vise nije moguće platiti poreze i doprinose odvojeno vec se sve placa jednim jednim nalogom po BOP-u. Tako da nije ni moguće vise uporedjivati ove kartice sa karticama poreske uprave. Eventualno treba ostaviti mogucnosti ovakve evidencije za one firme koje nisu placale poreze i doprinose (privatizacija i restrukturiranje). Recimo predlog:

450- obaveze za neto zarade

4500 – Obaveze za neto zarade na teret poslodavca

4500- Obaveze za neto zarade koje se refundiraju

451 – Obaveze za poreze i doprinose na i iz zarada

4500 – na teret poslodavca

4501 – koje se refundiraju

452 – Ostale obaveze po osnovu zarada

Na ovom racunu bi oni koji nisu placali poreze i doprinose pre pocetka primene objedinjene naplate evidentirali svoje pojedinačne obaveze po osnovu raznih vrsta poreza i doprinosa.

Istovremeno na grupi 52 moze da ostane razdvojeno neto, (ili bruto), porezi, doprinosi na teret zaposlenog in a teret poslodavca, ukoliko vlasnik ili osnivač zeli da zna koliko sta placa.

5. Vratiti racun 278 koji nam je svima bio koristan za razgraniceni porez na dodatu vrednost dok ce novi pravilnik verovatno zahtevati drugaciji plan racuna.

6. Malo bolje urediti klasu 5 to jest grupu 51. Prakticno znaci razdvojiti direktne troskove materijala koji direktno ulaze po recepturama u gotovi proizvod od indirektnih troskova materijala koji ne zavise od

kolicine proizvedenih proizvoda. Trenutno ne mogu da se setim nekog dobrog primera, ali recimo kod nekih proizvodnji potrebno je u jednom slucaju po toni sirovina dodati 50 kg aditiva, a u drugom slucaju 10 tona aditiva. Ovo vise nisu direktni (varijabilni) vec delimicno varijabilni troskovi.

7. Izbaciti pogonsko knjigovodstvo iz klase 9 jer vecina preduzeca ga radi ne iz potrebe vec iz obaveze. Recimo SAP uopste nema proizvodnju kao model. Umesto toga savremeni sistemi omogucavaju da se mesta troskova odmah putem analitike klase 5 vode po mestima troskova i tako dodje do cene kovanja proizvoda. Tako bi se prilikom samo jednog knjizenja faktura u klasi 5 isti odmah proknjizili i po mestima troskova.

8. Voleo bih kada bi neko proverio i objasnio kako na zapadu tretiraju povecanje/smanjenje zaliha. Vise puta sam imao problem da rukovodstvu u inostranstvu, pa cak i revizorima iz inostranstva objasnjavam sta to kod nas predstvlja. I pre zadnje izmene bilansnih sema za njih sam to morao da predstavljam kao smanjenje troskova prodatih proizvoda.

9. Omoguciti da privredna drustva u okviru jedne te iste grupe, koja ulaze u konsolidaciju primenjuju jedna te ista pravila to jest standard.

10. Omoguciti da cak i velika pravna lica mogu u slucaju velikih troskova mogu da ne rade odredjene obracune koji nemaju materijalni znacaj. Na primer kod obracuna rezervacija za otpremnine da primenjuju aktuarske tablice (tablice smrtnosti). Ovo prakticno znaci da mogu da primene mustru obracuna za srednja i mala pravna lica.

11. Promeniti bilans uspeha tako da bude u skladu sa standardima. Medjutim to podrazumeva tacne kalkulacije cene kovanja to jest sta ulazi u cene kovanja odnosno koji se troskovi mogu razgrančiti preko zaliha i na one koji su troskovi perioda. Ovo bi u svakom slucaju u nasem knjigovodstvu bio najveći problem ali bi i najvise doprineo kvalitetu finansijskih izvestaja, kao i uporedivosti nasih sa stranim finansijskim izvestajima. Naime ono sto je po stranim bilansnim semama operativni dobitak nije isto sa nasim poslovnim dobitkom.

12. Promeniti (ili dozvoliti alternativu) da se cash flow radi indirektnom metodom. Naime ova metoda je (bar po meni) mnogo razumnija i omogucuje mnogo bolju analizu finansijskih tokova. Naprimer, privredno drustvo ima dobit od 100 miliona i trebalo bi da ima priliv od 100 miliona + amortizacija. Ukoliko je povecan saldo kupaca za 50 miliona i smanjen saldo dobavljacka za 30 miliona prakticno znaci da je skoro celokupna zarada otisla na ove dve stavke. Itd. Istovremno ovaj obrazac bi se mogao direktno popunjavati iz zakljucnog lista i eventualno nekih dodatnih tabela (rezervacije).